

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

2017-09-22 Nr. (32.42-31-1E) RM-29627

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 2, 4, 11, 31, 38¹ ir 38²
STRAIPSNIŲ APIBENDRINTO PAAIŠKINIMO (KOMENTARO) PAPILDYMO**

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110, siekdama suvienodinti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau - PMĮ) taikymo tvarką, parengė PMĮ 2, 4, 11, 31, 38¹ ir 38² straipsnių komentaro (apibendrinto paaiškinimo) pakeitimus, kurių nuostatos suderintos su Lietuvos Respublikos finansų ministerija (2017-09-12 raštas Nr. (14.16.01)-5K-1716266-6K-1705576) ir su Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (2017-09-22 raštas Nr. (3-3184)). Šį komentarą galima rasti VMI prie FM Konsultacinės medžiagos kataloge.

PRIDEDAMA. PMĮ 2, 4, 11, 31, 38¹ ir 38² straipsnių komentaro (apibendrinto paaiškinimo) pakeitimų lyginamasis variantas, 27 lapai.

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

VMI

**VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA**

Biudžetinė įstaiga,
Vasario 16-osios g. 14,
LT-01514 Vilnius

Tel. (8 5) 2668 200,
Faks. (8 5) 212 56 04,
El. p. vmi@vmi.lt,
www.vmi.lt

Duomenys kaupiami ir
saugomi Juridinių
asmenų registre,
kodas 188659752

100 Atkurtai
Lietuvai

Projekto lyginamasis variantas

1. PMĮ 2 straipsnio 15 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projektas:

„15. Laivybos vienetas – Lietuvos apmokestinamasis vienetas arba užsienio apmokestinamasis vienetas, įregistruotas ar kitaip organizuotas Europos ekonominės erdvės valstybėje ir vykdomas veiklą Lietuvos Respublikos teritorijoje per nuolatinę buveinę, užsiimantis tarptautiniu vežimu jūrų laivais arba tarptautiniu vežimu jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusia veikla.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405 redakciją, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Pagal PMĮ 38¹ straipsnio nuostatas, fiksuotu pelno mokesčiu pajamas apmokestinti gali tik laivybos vienetai, užsiimantys **tarptautiniu vežimu jūrų laivais arba** tarptautiniu vežimu jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusia veikla. Pagal PMĮ, laivybos vienetu pripažįstami tik **tarptautinį vežimą jūrų laivais arba** tarptautinį vežimą jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusią veiklą vykdomantys Lietuvos apmokestinamieji vienetai ir šia veikla užsiimantys EEE valstybėse įregistruoti vienetai, vykdomantys veiklą per nuolatinę buveinę Lietuvoje. Užsienio laivybos vienetai fiksuotas pelno mokestis gali būti taikomas tik jų nuolatinėms buveinėms Lietuvoje priskiriamoms pajamoms iš **tarptautinio vežimo jūrų laivais arba** tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos apmokestinti. Vienetai, nevykdomantys tarptautinio vežimo jūrų laivais, o užsiimantys tik su tarptautiniu vežimu jūrų laivais susijusia veikla (agentų ir laivų brokerių paslaugos, krovinių krovimo į jūrų laivus paslaugos, jūrinių konteinerių nuoma, gelbėjimo paslaugos ir pan.), iš šios veiklos gautoms pajamoms apmokestinti fiksuoto pelno mokesčio taikyti negali, jų pajamos apmokestinamos taikant bendrąsias pelno mokesčio apskaičiavimo taisykles.

2. Lietuvos apmokestinamojo vieneto ir užsienio apmokestinamojo vieneto sąvokos pateiktos PMĮ 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse. Nuolatinės buveinės samprata pateikta PMĮ 2 straipsnio 22 dalyje. Tarptautinio vežimo jūrų laivais sąvoka apibrėžta PMĮ 2 straipsnio 35 dalyje. Su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusios veiklos sąrašas pateiktas PMĮ 2 straipsnio 34 dalyje.

3. Šiuo metu EEE valstybėmis yra visos Europos Sąjungos valstybės narės, Islandija, Norvegija ir Lichtenšteinas.

(PMĮ 2 straipsnio 15 dalies komentaras papildytas pagal VMI prie FM 2012-06-18 raštą Nr. (18.10-31-1)-R-5348):“

2. PMĮ 2 straipsnio 18¹ dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projektas:

„18¹. Nauda iš jūrų laivo perleidimo sutarties ar įsigijimo finansavimo sutarties - laivybos vieneto pajamos, gaunamos jūrų laivą perleidžiančiam asmeniui atsisakius visų ar dalies reikalavimų, kylančių iš jūrų laivo perleidimą reglamentuojančios sutarties, arba jūrų laivo įsigijimą finansuojančiai kredito įstaigai atsisakius visų ar dalies reikalavimų, kylančių iš kredito sutarties, įskaitant palūkanas ir kitus mokėjimus, numatytus šioje sutartyje.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405 redakciją, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Laivybos vieneto pajamoms priskiriama gaunama nauda iš jūrų laivo perleidimo sutarties ar įsigijimo finansavimo sutarties, kuri gaunama:

- jūrų laivą perleidžiančiam asmeniui atsisakius visų ar dalies reikalavimų, kylančių iš jūrų laivo perleidimą reglamentuojančios sutarties, įskaitant palūkanas ir kitus mokėjimus, numatytus šioje sutartyje arba

- jūrų laivo įsigijimą finansuojančiai kredito įstaigai atsisakius visų ar dalies reikalavimų, kylančių iš kredito sutarties, įskaitant palūkanas ir kitus mokėjimus, numatytus šioje sutartyje.“

3. PMĮ 2 straipsnio 34 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projektas:

„34. Su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusi veikla – paslaugos, būtinos tarptautiniam vežimui jūrų laivais, ir (arba) kitos ekonomiškai svarbios priemonės:

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

34. Su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusi veikla — paslaugos, būtinos tarptautiniam vežimui jūrų laivais, ir kitos ekonomiškai svarbios priemonės:

(pagal 2007 m. gegužės 3 d. įstatymo Nr. X-1110 redakciją (Žin., 2007, Nr. [55-2126](#)); 2008 m. balandžio 10 d. įstatymo Nr. X-1484 (Žin., 2008, Nr. [47-1749](#)); 2008 m. liepos 14 d. įstatymo Nr. X-1697, Žin., 2008, Nr. [87-3457](#); 2008 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. XI-106, Žin., 2008, Nr. [149-6030](#)) redakcijas, taikoma apskaičiuojant 2007 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

PMĮ 2 straipsnio 34 dalyje pateikiamas baigtinis su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusios veiklos sąrašas. Šioje dalyje sąvoka „su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusi veikla“ suprantama kaip paslaugos, būtinos tarptautiniam vežimui jūrų laivais ir įtvirtinta nuostata, pagal kurią laivybos vienetas, vykdydamas su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusią veiklą, gali vykdyti tik tarptautiniam vežimui jūrų laivais būtinas paslaugas. Šios su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusios veiklos pajamos ir sąnaudos mokesčių apskaičiavimo tikslais traktuojamos taip pat kaip tarptautinio vežimo jūrų laivais veiklos pajamos ir sąnaudos. Apmokestinamieji vienetai ar užsienio vienetų nuolatinės buveinės, vykdančios tik su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusią veiklą (tačiau nevykdančios paties tarptautinio vežimo jūrų laivais veiklos), savo pajamų apmokestinti fiksuotu pelno mokesčiu negali, nes pagal **PMĮ 2** straipsnio 15 dalį, jie nėra laivybos vienetai. Pažymėtina, jog visos išvardintos paslaugos ir (arba) kitos ekonomiškai svarbios priemonės turi būti neatsiejamos nuo laivybos vieneto vykdomo tarptautinio vežimo jūrų laivais veiklos ir, pagal vieneto vykdomos veiklos pobūdį, praktikoje įprastos.

~~1) jūrų laivo valdymo, administracinės, eksploatavimo ir priežiūros paslaugos, tiesiogiai susijusios su tarptautiniu vežimu jūrų laivais (degalų įgijimas, įgulos, kuri gali būti perduota trečiajam šaliai, samda, krovinių ir keleivių užsakymai, jūrų laivo remontas, techninis palaikymas, saugumo reikalavimų užtikrinimas ir kt.);~~

1) jūrų laivo valdymo, administracinės, eksploatavimo ir priežiūros paslaugos, tiesiogiai susijusios su tarptautiniu vežimu jūrų laivais (degalų įgijimas, įgulos, kuri gali būti perduota trečiajam šaliai, samda, krovinių ir keleivių užsakymai, jūrų laivo remontas, techninė priežiūra, saugumo reikalavimų užtikrinimas ir kt.);

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Su tarptautiniu vežimu jūrų laivais susijusiai veiklai priskirtinas jūrų laivų įgulos samdymas, degalų jūrų laivams įsigijimas, užsakymų gabenti krovinius ir keleivius tarptautiniais maršrutais

jūrų laivais priėmimas ir bilietų pardavimas, maršrutų planavimas, vieneto valdomų jūrų laivų priežiūra, aptarnavimas, remontas, **techninė priežiūra**, veikla saugumui užtikrinti vykdamas tarptautinius vežimus, kita pagalbinio, organizacinio pobūdžio veikla, sudaranti sąlygas sėkmingai vykdyti pagrindinę laivybos vieneto veiklą: gabenti keleivius ir/ar krovinius jūrų laivais tarptautiniais maršrutais, administruoti gabenimo sutartis, atsiskaitymus, laivų apdraudimą, tarptautinio vežimo paslaugų reklamą ir pan.).

2) draudimo paslaugos, tiesiogiai susijusios su tarptautiniu vežimu jūrų laivais; (pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusia veikla taip pat laikomos ir jūrų laivais, nuo kurių **naudingos talpos (toliau – NT)** mokamas fiksuotas pelno mokestis, gabenamų krovinių ir/ar keleivių draudimo ar draudimo tarpininkavimo paslaugos, kurias teikia vienetas, todėl apmokestinant tokias pajamas taip pat taikoma fiksuoto pelno mokesčio apskaičiavimo tvarka.

3) keleivių įlaipinimo į jūrų laivus ir (arba) išlaipinimo iš jų paslaugos; (pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Keleivių įlaipinimas į ir/ar išlaipinimas iš laivybos vieneto valdomų jūrų laivų, kuriais vykdomas tarptautinis vežimas, laikytinas su tarptautiniu vežimu jūrų laivais susijusia veikla. Keleivių įlaipinimo ir išlaipinimo paslaugos, teikiamos trečiosioms šalims, pavyzdžiui, pagal sutartis su kitais laivybos vienetais, nelaikytinos su vieneto vykdomu tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusia veikla, todėl šios veiklos pajamos (patiriamos sąnaudos) nepriskirtinos laivybos vieneto vykdomos tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos pajamoms (sąnaudoms).

4) krovinių pakrovimo į jūrų laivus ir (arba) iškrovimo iš jų paslaugos, įskaitant krovinių perkėlimą arba įpakavimą ir (arba) išpakavimą prieš pakrovimą arba netrukus po iškrovimo;

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusiai veiklai priskiriama ir krovinių pakrovimo į jūrų laivus, kuriais laivybos vienetas vykdo tarptautinį vežimą, ir jų iškrovimo veikla. Ši veikla taip pat apima prieš pakrovimą arba netrukus po iškrovimo teikiamas minėtų krovinių perkėlimo, įpakavimo ir/arba išpakavimo paslaugas, jeigu jos yra įprastos gabenant atitinkamos rūšies krovinius. Minėtos paslaugos, teikiamos trečiosioms šalims pakraunant, iškraunant, pakuojant ar išpakuojant krovinius, kuriuos jūrų laivų tarptautiniais maršrutais gabeno, gabena ar gabens ne pats šias paslaugas teikiantis laivybos vienetas, nėra su to laivybos vieneto vykdomu tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusi veikla, todėl iš jos gaunamos pajamos apmokestinamos taikant bendrąsias apmokestinimo pelno mokesčiu taisykles.

5) konteinerių, būtinų prekėms vežti jūrų laive, išnuomojimas ar kitoks tiekimas užsakovui;

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prsidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Konteinerių ar kitų daugkartinio naudojimo talpyklų, skirtų kroviniams vežti jūrų laivais, nuoma ar kitoks suteikimas klientams, laivybos vienetai vykdančios tarptautinį krovinių gabenimą jūrų laivais, laikytina veikla, iš kurios gaunamos pajamos gali būti apmokestinamos fiksuotu pelno mokesčiu. Jeigu konteinerių ar kitų talpyklų nuoma laivybos vienetas verčiasi kaip papildoma veikla ir šie išnuomoti konteineriai (talpyklos) naudojami ne pačiam laivybos vienetai atliekant tarptautinį krovinių gabenimą jūrų laivais, iš šios veiklos gaunamos pajamos nepriskiriamos laivybos vieneto pajamoms iš tarptautinio gabenimo jūrų laivais ir jos apmokestinamos taikant bendrąsias apmokestinimo pelno mokesčiu taisykles.

~~6) paslaugų, būtinų jūrų laive ir atliekamų pačiame jūrų laive, teikimas ir prekių, reikalingų naudoti ar naudojamų jūrų laive, pardavimas tarptautinio keleivių vežimo metu, išskyrus prabangos paslaugų (lošimai ir stalo žaidimai, ekskursijos keleiviams ir kt.) teikimą ir prabangos prekių (juvelyrinių dirbinių, suvenyrų ir kt.) pardavimą;~~

6) paslaugų, būtinų jūrų laive ir suteikiamų pačiame jūrų laive, teikimas ir prekių, reikalingų naudoti ar naudojamų jūrų laive, pardavimas tarptautinio keleivių vežimo metu, išskyrus prabangos paslaugų (lošimai ir stalo žaidimai, ekskursijos keleiviams ir kt.) teikimą ir prabangos prekių (juvelyrinių dirbinių, suvenyrų ir kt.) pardavimą;

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prsidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Su tarptautiniu vežimu jūrų laivais susijusiai veiklai priskiriama būtinų jūrų laive ir jūrų laive teikiamų paslaugų, taip pat jūrų laive reikalingų naudoti bei naudojamų jame prekių pardavimo veikla. Atsižvelgiant į tarptautinio vežimo jūrų laivais pobūdį, būtinuosius keleivių poreikius, tokioms paslaugoms galėtų būti priskiriamos keleivių maitinimo, sveikatos priežiūros ir panašios paslaugos, o parduodamomis prekėmis laikytini maisto produktai, gėrimai, taip pat įvairūs kelionės metu naudotini reikmenys.

2. Prabangos prekių tiekimo ir/ar paslaugų teikimo veikla nelaikoma su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusia veikla, todėl laivybos vieneto iš jūrų laive organizuotų azartinių lošimų, lažybų, seminarų, konferencijų, pažintinių ekskursijų keleiviams ir pan., taip pat iš prekiavimo juvelyriniais dirbiniais, suvenyrais, prekių, kurios nėra naudojamos jūrų laive ir keleiviams pateikiamos ne tarptautinio vežimo metu, užsakymų priėmimo, pardavinėjimo kitų prabangos ir laisvalaikio prekių, kurios nėra skirtos naudoti jūrų laivuose ar juose paprastai nenaudojamos, gautos pajamos apmokestinamos taikant bendrąsias apmokestinimo pelno mokesčiu taisykles. Laivybos vieneto vykdomas bet kokių prekių tiekimas ir/ar paslaugų teikimas jūrų laive ne tarptautinio vežimo metu, išskyrus laiką prieš pat ar iškart po vežimo (įlaipinant ar išlaipinant keleivius, įlaipinus keleivius ir negalint pradėti vežimo dėl nepalankių meteorologinių sąlygų ir pan.), nelaikoma su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusia veikla.

7) gelbėjimo ir kitos pagalbos jūroje paslaugos, kai jas jūroje suteikia jūrų laivas;

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prsidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos pajamoms ir sąnaudoms taip pat priskiriamos laivybos vieneto pajamos bei atitinkamos sąnaudos, keleiviams ir/ar kroviniams gabenti skirtu jūrų laivu teikiant vilkimo, gelbėjimo ar kitokios pagalbos jūroje paslaugas. Pabrėžtina, kad gelbėjimo paslaugos, teikiamos specialiai šiai veiklai pritaikytais laivais (o ne krovininiais, konteineriniais, tanklaiviais, keleiviniais įvažiuojamaisiais ar kruiziniais jūrų laivais), nelaikomos su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusia veikla. Gelbėjimo paslaugų jūroje teikimo veikla šiuo atveju turėtų būti atsitiktinė, o ne pagrindinė ar viena iš pagrindinių laivybos vieneto vykdomos veiklos rūšių.

~~8) jūrų laivo išnuomojimas pagal laivo frachtavimo sutartį, kaip numatyta Lietuvos Respublikos [prekybinės laivybos įstatymo 2](#) straipsnyje, kai laivybos vienetas, užsiimantis tarptautiniu vežimu jūrų laivais ir valdantis tą laivą, išlaiko jūrų laivo eksploatacijos ir įgulos kontrolę;~~

8) laivybos vieneto nuosavybės teise valdomo jūrų laivo išnuomojimas pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter out*), kai pajamos pagal šią sutartį gaunamos ne ilgiau negu trejus metus, o toks išnuomojimas yra susijęs su laikinu laivybos vieneto jūrų laivų tonažo pertekliumi ir jūrų laivas, išnuomojamas pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter out*), nebuvo įsigytas ar išsinuomotas pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter in*) vien tam, kad būtų išnuomotas pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter out*);

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Žr. [PMĮ 2](#) str. 35 d. komentara.

Laivybos vieneto nuosavybės teise valdomo jūrų laivo išnuomojimas pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter out*) priskiriamas su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusiai veiklai.

Laivybos vieneto pajamos pagal nuosavybės teise valdomo jūrų laivo išnuomojimo be įgulos sutartį (*bareboat charter out*) gali būti gaunamos ne ilgiau negu trejus metus, o toks išnuomojimas yra susijęs su laikinu laivybos vieneto jūrų laivų tonažo pertekliumi ir jūrų laivas, išnuomojamas pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter out*), nebuvo įsigytas ar išsinuomotas pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter in*) vien tam, kad būtų išnuomotas pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter out*).

~~9) trumpalaikės investicijos iš mokestinio laikotarpio pajamų, gautų iš tarptautinio vežimo jūrų laivais ir (arba) su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusių veiklos rūšių;~~

9) trumpalaikės investicijos iš mokestinio laikotarpio pajamų, gautų iš tarptautinio vežimo jūrų laivais ir (arba) su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusių veiklos rūšių;

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Investavimas apskritai nėra su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusi veikla, nes nėra būtina siekiant efektyviai vykdyti keleivių ir krovinių gabenimą jūra tarptautiniais maršrutais,

todėl pajamos iš investicijų pelno mokesčiu apmokestinamos bendra tvarka. Šiame punkte nustatyta išimtimi su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusia veikla pripažįstamas tik trumpalaikis laivybos vieneto mokesčio laikotarpio tarptautinio vežimo jūrų laivais pajamų investavimas. Tai reiškia, jog šių investicijų pelnas (nuostolis) ir joms patiriamos sąnaudos laikomos tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos pajamomis (nuostoliais) bei sąnaudomis.

2. Trumpalaikių investicijų apibrėžimas [PMI](#) nepateiktas, todėl kiekvienas atvejis turi būti vertintinas individualiai, atsižvelgiant į investavimo tikslus, terminus, pasirinktas priemones. Tipinės pajamos iš trumpalaikių investicijų yra palūkanos už laivybos vieneto banko sąskaitose laikomas lėšas, taip pat pajamos, gautos iš laisvų lėšų laikino investavimo į itin dideliu likvidumu pasižyminčias pinigų rinkos priemones.

10) reklamos ir rinkodaros paslaugos, kai ši veikla susijusi su reklaminės vietos jūrų laivuose išnuomojimu;

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Pajamos, kurias laivybos vienetas gauna už reklamos plotų jūrų laive išnuomojimą, įskaitant reklamos transliavimus jūrų laivuose įrengtuose ekranuose bei kitokį vaizdinės ar garsinės reklaminio turinio informacijos skleidimą, laikomos laivybos vieneto pajamomis, susijusiomis su tarptautiniu vežimu jūrų laivais. Atlygis už reklaminės medžiagos (plakatų, vaizdo klipų, garso įrašų ir pan.) kūrimą, gamybą taip pat įvairių rinkodaros tyrimų ar renginių organizavimą ir/ar patalpų šiems renginiams išnuomojimą jūrų laive ar kitų panašių paslaugų teikimą trečiosioms šalims, nelaikomos tiesiogiai su laivybos vieneto vykdomais vežimais jūrų laivais tiesiogiai susijusia veikla, todėl pajamos iš šios veiklos pelno mokesčiu apmokestinamos bendra tvarka.

11) agentų ir laivų brokerių paslaugos, teikiamos laivybos vienetų nuosaviems jūrų laivams;

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Laivybos vieneto teikiamos laivų agentavimo ir tarpininkavimo (brokerio) paslaugos, susijusios su jūrų laivais, nuo kurių NT apskaičiuojama to laivybos vieneto fiksuoto pelno mokesčio bazė, yra su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusi veikla, todėl jos pajamos pelno mokesčio apskaičiavimo tikslu vertintinos kaip tarptautinio vežimo jūrų laivais pajamos. Pagal Lietuvos Respublikos [prekybinės laivybos įstatymo](#) (Žin., 1996, Nr. 101-2300) 40-1 straipsnį, laivų agentavimas apima tarpininkavimą įsigyjant ir perleidžiant laivus (šiuo atveju tuos, kurie buvo ar bus naudojami vežimo tarptautiniais maršrutais tikslu), tarpininkavimą sudarant frachtavimo sutartis ir prižiūrint jų vykdymą, frachto, uosto rinkliavų ir kitų mokesčių bei rinkliavų surinkimą bei mokėjimą, muitinės ir krovinių dokumentų tvarkymą, laivo atplaukimo į uostą ir išplaukimo iš uosto, taip pat krovos darbų organizavimą, laivo aprūpinimo ir aptarnavimo organizavimą uoste.

2. Laivų agentų ir brokerių paslaugos, susijusios su trečiųjų asmenų jūrų laivais ir nesusiję su paties laivybos vieneto vykdomu tarptautiniu vežimu, priskirtinos veiklai, kurios pajamos pelno mokesčiu apmokestinamos bendra tvarka.

12) eksploatuojamo turto perleidimas, jei pagal pobūdį šis turtas priskiriamas jūrų transportui.

12) eksploatuojamo turto perleidimas, kai pagal pobūdį šis turtas priskiriamas jūrų transportui;

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

4. Su tarptautiniu vežimu jūrų laivais susijusios veiklos pajamomis taip pat laikomos pajamos, kurias laivybos vienetas gauna iš tarptautiniam vežimui jūrų laivais **arba tarptautiniam vežimui jūrų laivais** ir su tuo tiesiogiai susijusiai veiklai naudotų jūrų laivų perleidimo sandorių. Turto perleidimu šiuo atveju laikytinas ne tik nuosavybės teisių į jūrų laivų perleidimas, bet ir visų teisių į jūrų laivus, valdomus pagal finansinės nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, bei jūrų laivus, valdomus pagal pirkimo-pardavimo ar nuomos sutartis, kuriose numatytas nuosavybės teisės perėjimas sumokėjus visą sutartyje nustatytą sumą, perleidimas. Jūrų laivų perleidimo pajamos bus laikomos su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusios veiklos pajamomis ir apmokestinamos taikant fiksuotą pelno mokestį tik tuo atveju, jeigu jūrų laivai, teisės į kuriuos perleidžiamos, faktiškai buvo naudojami laivybos vieneto vykdomoje tarptautinio keleivių ir/ar krovinių vežimo veikloje ir nuo šių laivų NT buvo skaičiuojamas ir mokamas fiksuotas pelno mokestis. ~~Pažymėtina, kad jūrų laivų, kurių įsigijimo tikslas buvo ne tarptautinio vežimo laivais veiklos vykdymas, o perpardavimas, nuomos be įgulos (*bareboat charter*) veikla ar panašiai, ir kurie laivybos vieneto tarptautinio vežimo jūrų laivais veikloje nebuvo naudojami, perleidimas nėra laikomas su tarptautiniais vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusia veikla, todėl šios veiklos pajamos apmokestinamos taikant bendrąsias apmokestinimo pelno mokesčių taisykles.~~

([PMI 2 straipsnio 34 dalies komentaras papildytas pagal VMI prie FM 2012-06-18 raštą Nr. \(18.10-31-1\) R-5348](#))).

13) jūrų laivo įsigijimo finansavimas, įskaitant įsigijimo finansavimą per laivybos vieneto patronuojamąją įmonę, tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusiai veiklai vykdyti;

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Siekiant vykdyti tarptautinių vežimų jūrų laivais veiklą, laivybos bendrovėms reikalingi laivai. Laivybos bendrovės priklausomai nuo ekonominės situacijos ir verslo sąlygų gali laivus įsigyti, juos nuomotis, įsigyti per patronuojamąsias įmones, lizinguoti ir pan.

Šioje dalyje jūrų laivo įsigijimo finansavimo samprata apima ne tik laivo įsigijimą pagal pirkimo - pardavimo sutartį, bet ir, pavyzdžiui, laivo nuomos be įgulos sutartį su laivo išsipirkimo teise, lizingo sutartį ir pan. Laivui įsigyti laivybos vienetas gali naudoti nuosavas lėšas ar panaudoti įvairias finansavimo priemones, kurios lemia palūkanų atsiradimą. Atsižvelgiant į tai, sąnaudos (įskaitant ir palūkanų sąnaudas), susijusios su laivų įsigijimu, priskiriamos tonažo mokesčio schemai.

Atsižvelgiant į bankų reikalavimus, yra įprasta, kad bankai, taikydami tradicinę laivų įsigijimo finansavimo schemą, reikalauja, kad laivybos bendrovės savo veiklai reikalingus laivus įsigytų per specialiai tam tikslui bankui priimtinoje jurisdikcijoje įsteigtas patronuojamas įmones. Tokiu atveju laivybos bendrovė patronuojamoms įmonėms pradiniam įnašui suformuoti suteikia paskolas, kad šios įmonės galėtų įsigyti laivus. Pagal šias laivybos bendrovės suteiktas paskolas laivybos bendrovė privalo remdamasi „ištiesios rankos“ principu, iš patronuojamų įmonių, kaip iš susijusių asmenų, reikalauti mokėti palūkanas. Įsigyti laivai paprastai nuomojami laivybos bendrovei ir laivybos bendrovė jais

naudojasi tarptautinių vežimų jūrų laivais veiklai vykdyti. Tokioms laivybos bendrovėms gautoms pajamoms (palūkanoms), kurios susijusios su šia laivų įsigijimo ir finansavimo schema, taikomas fiksuotas pelno (tonažo) mokestis.

14) naudos iš jūrų laivo perleidimo sutarties ar įsigijimo finansavimo sutarties, sudarytos siekiant vykdyti tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusią veiklą, gavimas.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Naudos, kylančios iš jūrų laivo perleidimo sutarties ar įsigijimo finansavimo sutarties, gavimas priskiriamas su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusiai veiklai. Todėl minėtoms pajamoms taikomas fiksuotas pelno (tonažo) mokestis, nes vertinama, kad už paskolą įgytu jūrų laivu būtų vykdoma tarptautinio vežimo jūrų laivais veikla, kuriai yra taikomas fiksuotas pelno (tonažo) mokestis. Tokiu būdu, paskola (jos dalis), į kurią finansuojantis bankas ar kredito įstaiga atsisakė reikalavimo teisių, kaip pajamos priskiriamos su tarptautiniu vežimu jūrų laivais tiesiogiai susijusiai veiklai, atsižvelgiant į tai, kad gauta nauda būtų naudojama tarptautinio vežimo jūrų laivais veikloje, yra laikoma pajamomis, kurioms yra taikomas fiksuotas pelno (tonažo) mokestis.“

4. PMĮ 2 straipsnio 35 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projektas:

„35. Tarptautinis vežimas jūrų laivais – laivybos vieneto vykdomas keleivių ir (arba) krovinių vežimas jūrų laivais, kuriuos laivybos vienetas valdo nuosavybės teise arba pagal finansinės nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, arba pagal pirkimo–pardavimo ar nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas laivybos vienetui apmokėjus visą turto vertę, arba pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter*) arba kuriuos naudoja pagal laivo frachtavimo sutartį (laivo frachtavimo sutartį laivo reisui (*voyage charter*) arba terminuotą frachtavimo sutartį (*time charter in* arba *time charter out*), kaip numatyta Lietuvos Respublikos [prekybinės laivybos įstatymo 2](#) straipsnyje, ir kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava, išskyrus atvejus, kai jūrų laivai kursuoja tik tarp Lietuvos Respublikos uostų.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

4. Tarptautinis vežimas jūrų laivais suprantamas kaip laivybos vieneto vykdomas keleivių ir (arba) krovinių vežimas jūrų laivais, kuriuos laivybos vienetas valdo nuosavybės teise arba pagal finansinės nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, arba pagal pirkimo - pardavimo ar nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas laivybos vienetui apmokėjus visą turto vertę, arba pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter*) arba kuriuos naudoja pagal laivo frachtavimo sutartį (laivo frachtavimo sutartį laivo reisui (*voyage charter*) arba terminuotą frachtavimo sutartį (*time charter in* arba *time charter out*), kaip numatyta Lietuvos Respublikos [prekybinės laivybos įstatymo 2](#) straipsnyje.

Šios dalies nuostatos taikomos jūrų laivams, kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava.

Tarptautiniu vežimu jūrų laivais nelaikomi atvejai, kai jūrų laivas plaukioja tik tarp Lietuvos Respublikos jūrų uostų.

~~Laivybos vieneto vykdomas keleivių ir/arba krovinių vežimas jūrų laivais tarptautiniais maršrutais, įskaitant vežimo tarp skirtingų tos pačios užsienio valstybės uostų atvejus. Tarptautiniu vežimu jūrų laivais negali būti laikoma keleivių ir/arba krovinių gabenimo tarp Lietuvos Respublikos uostų veikla.~~

Laivo išnuomojimas pagal frachtavimo sutartį vertinamas kaip tarptautinis vežimas (t. y., kaip tarptautinio vežimo jūrų laivais veikla, o ne su tarptautiniu vežimu jūrų laivais susijusia veikla). Lietuvos Respublikos [prekybinės laivybos įstatymo](#) (Žin., 1996, Nr. 101-2300) 2 straipsnyje nustatyta, jog laivo frachtavimo sutartis (čarteris) – susitarimas, pagal kurį laivo valdytojas (frachtininkas), t. y. laivybos vienetas, įsipareigoja kitai šaliai (frachtuotojui) už mokestį leisti naudotis laivu ar jo dalimi kroviniams, keleiviams ar bagažui vežti. Laivybos vienetas, išnuomojantis laivą (ar jo dalį), t. y. frachtininkas, sutarties galiojimo laikotarpiui išsaugo tiek paties laivo, tiek ir jo įgulos kontrolę, prisiima paties vežimo organizavimą, perduodamas tik teisės naudotis laivo triumais ar kitomis keleiviams, kroviniams ar bagažui skirtomis patalpomis.

Pagal Lietuvos Respublikos [prekybinės laivybos įstatymo](#) 2 straipsnio 9 dalį, jūrų laivas – tai laivas, suprojektuotas ir pastatytas laivybai jūroje, kai yra tai patvirtinantys dokumentai. Pagrindinės jūrų laivų, kuriais vykdomos tarptautinio vežimo pajamos gali būti apmokestinamos fiksuotu pelno mokesčiu, pagal [PMI 38¹](#) straipsnį, rūšys yra krovininiai, konteineriniai, tanklaiviai, rė-rė keleiviniai įvažiuojamieji ir kruiziniai laivai.

~~2. Tarptautiniu vežimu jūrų laivais pripažįstamas laivybos vieneto vykdomas keleivių ir krovinių gabenimas, atliekamas tik jūrų laivais, kurie yra įregistruoti Lietuvos jūrų registre arba kitos EEE valstybės Jūrų laivų registre, t. y. vienos iš ES valstybių narių, Islandijos, Norvegijos ar Lichtenšteino jūrų laivų registre ir:~~

- ~~– laivybos vienetai priklauso nuosavybės teise, arba~~
- ~~– valdomi pagal finansinės nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, arba~~
- ~~– įgyti pagal pirkimo-pardavimo ar nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, sumokėjus visą sutartą sumą, arba~~
- ~~– valdomi laivo nuomos be įgulos sutarties (*bareboat charter*) pagrindu.~~

Sąvoka „Europos ekonominės erdvės valstybių jūrų laivų registras“ apima visus pagrindinius Europos ekonominės erdvės valstybėms priklausančius jūrų registrus, taip pat:

- Danijos Tarptautinį laivybos registrą (*Danish International Register of Shipping (DIS)*);
- Vokietijos Tarptautinį laivybos registrą (*German International Shipping Register (ISR)*);
- Italijos Tarptautinį laivybos registrą (*Italian International Shipping Register*);
- Madeiros Tarptautinį laivų registrą (*Madeira International Ship Register (MAR)*);
- Kanarų salų registrą (*Canary Islands register*);
- Gibraltaro registrą (*Gibraltar register*).

~~Atsižvelgiant į tai, jog tam tikrose teritorijose Europos Bendrijų sutartis taikoma tik iš dalies, toliau išvardinti registrai nelaikytini EEE valstybių jūrų laivų registrais, net jei yra pagrindiniai (vieninteliai) registrai tose teritorijose: Kerguelen salos registras, Nyderlandų Antilų registras, Meno salos registras, Bermudų ir Kaimanų registrai. Sprendžiant dėl EEE valstybėms priklausančių jūrų registrų būtų vadovaujamas Europos Komisijos Komunikatu, kuriuo atnaujinamas Komisijos komunikato C(2004) 43 – Bendrijos gairės dėl valstybės pagalbos jūrų transportui – priedas (2017/C 120/03)~~

Reikalavimus, keliamus finansinės nuomos sutartims, kuriose numatytas nuosavybės teisės perėjimas, pirkimo-pardavimo ir nuomos sutartims, kuriose numatytas nuosavybės teisės perėjimas, sumokėjus visą sutartą sumą, nustato Lietuvos Respublikos [civilinis kodeksas](#) (Žin., 2000, Nr. 74-2262), Lietuvos Respublikos [prekybinės laivybos įstatymas](#) ir kiti Lietuvos Respublikos įstatymai. Laivo nuomos be įgulos sutarties (*bareboat charter*) samprata pateikta [Prekybinės laivybos įstatymo](#) 2 straipsnio 3 dalyje, kur nustatyta, kad tai yra terminuotas susitarimas, pagal kurį laivo

nuomininkas įgyja teisę valdyti laivą, įskaitant teisę nuomos laikotarpiui paskirti laivo kapitoną ir laivo įgulą.

(PMĮ 2 straipsnio 35 dalies komentaras papildytas pagal VMI prie FM 2012-06-18 raštą Nr. (18.10-31-1) R-5348).“

5. PMĮ 4 straipsnio 7 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projektas:

„7. Šio straipsnio nuostatos netaikomos laivybos vieneto pajamoms iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos, jei laivybos vieneto pasirinkimu pajamoms iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos pagal šio Įstatymo 38¹ straipsnio nuostatas taikomas fiksuotas pelno mokestis.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Jei laivybos vieneto pasirinkimu iš **tarptautinio vežimo jūrų laivais arba** tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos apmokestinamos taikant fiksuotą pelno mokesčio tarifą, tokios pajamos nepriskiriamos pelno mokesčio bazei pagal šio straipsnio nuostatas.

Tuo atveju, kai laivybos vienetas pasirinko pajamoms iš **tarptautinio vežimo jūrų laivais arba** tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos taikyti fiksuotą pelno mokestį, tačiau uždirba pajamų iš veiklos, kuri nepriskiriama **tarptautinio vežimo jūrų laivais arba** tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusiai veiklai, tokios pajamos priskiriamos PMĮ 4 str. 1 dalies mokesčio bazei, nuo kurios apskaičiuojamas apmokestinamasis pelnas PMĮ 11 straipsnyje nustatyta tvarka.

(pagal 2012-06-18 VMI prie FM raštą Nr. (18.10-31-1) R-5348).“

6. PMĮ 11 straipsnio 7 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimo projektas:

„7. Šio straipsnio nuostatos netaikomos laivybos vieneto pajamoms iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos, jei laivybos vieneto pasirinkimu pajamoms iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos pagal šio Įstatymo 38¹ straipsnio nuostatas taikomas fiksuotas pelno mokestis.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Jei laivybos vieneto pasirinkimu pajamos iš PMĮ 2 straipsnio 35 ir 34 dalyse nurodytos tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais** ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos (toliau – tarptautinio vežimo jūrų laivais veikla) apmokestinamos, taikant fiksuotą pelno mokestį, tai tokios pajamos nepriskiriamos pajamoms, o joms tenkančios išlaidos – ribojamo dydžio leidžiamiesiems atskaitymams ir leidžiamiesiems atskaitymams, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną pagal šio straipsnio nuostatas.

Tuo atveju, kai laivybos vienetas pasirinko pajamoms iš tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos** taikyti fiksuotą pelno mokestį, tačiau uždirba pajamų iš veiklos, kuri nepriskiriama tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios** veiklai (toliau – įprastinė veikla), tai tokios pajamos priskiriamos PMĮ 4 straipsnio 1 dalies mokesčio bazei, nuo kurios PMĮ 11 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuojamas apmokestinamasis pelnas. Apskaičiuojant

apmokestinamąjį pelną, leidžiamiems atskaitymams priskiriamos tik šias pajamas uždirbant patirtos išlaidos.

Siekiant teisingai apskaičiuoti įprastinės veiklos mokesčio bazę ir apmokestinamąjį pelną, laivybos vienetas apskaitą turi tvarkyti taip, kad galima būtų nustatyti iš tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios** veiklos, apmokestinamos taikant fiksuotą pelno mokesťį, ir įprastinės veiklos, apmokestinamos pagal bendrąsias apmokestinimo pelno mokesčiu taisykles, per mokesstinį laikotarpį uždirbtas pajamas, patirtas sąnaudas ir apskaičiuotą pelną (nuostolį), taip pat su atitinkama veikla susijusį ilgalaikį, trumpalaikį ir finansinį turtą bei išipareigojimus (pavyzdžiui, skolas tiekėjams už prekes ir paslaugas, kredito įstaigoms – už suteiktas paskolas, mokėtinas su darbo santykiais susijusias sumas, mokėtinas mokesčių sumas ir kt.).

Dėl tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusioje** veikloje vykdomų šios veiklos sandorių ir atsiskaitymų gali susidaryti papildomos pajamos ir sąnaudos. Tokių sandorių ar atsiskaitymų vykdymo metu susidariusioms pajamoms taip pat taikytina apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarka, o dėl to patirtos sąnaudos pagal PMĮ 31 str. 1 dalies 18 punkto nuostatas, priskirtinos neleidžiamiems atskaitymams.

Šioms pajamoms priskiriami teigiami valiutų kurso pasikeitimo skirtumai, susidarantys užsienio vienetai atsiskaitant už jam suteiktas tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusias** paslaugas užsienio valiuta, atsiskaitant su tiekėjais (pavyzdžiui, iš užsienio tiekėjų perkant laivui reikalingus įrengimus, laivo variklius, įvairias prekes laivuose esančioms kavinėms ir t. t. užsienio valiuta) bei perskaičiuojant valiutinius straipsnius. Už banke laikomas lėšas gautos palūkanų pajamos priskiriamos pajamoms, apmokestinamoms taikant fiksuotą pelno mokesťį, jeigu šios lėšos naudojamos tarptautinio vežimui jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusiai** veiklai.

Tais atvejais, kai laivybos vienetas, suėjęs senaties terminui, nurašo kreditorinį įsiskolinimą (jo dalį) už prekes ar paslaugas, kurios buvo įsigytos ir naudojamos tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusioje** veikloje, tai pajamos dėl kreditorinio įsiskolinimo nurašymo taip pat priskiriamos pajamoms, apmokestinamoms taikant fiksuotą pelno mokesťį. Jeigu kreditorius atleidžia laivybos vieneta nuo paskolos (jos dalies), gautos ilgalaikiam turtui, naudojamam tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusioje** veikloje, įsigyti, tai finansinės pajamos dėl paskolos (jos dalies) nurašymo priskiriamos pajamoms, apmokestinamoms taikant fiksuotą pelno mokesťį, jeigu paskola buvo paimta ilgalaikiam turtui, naudojamam fiksuotu pelno mokesčiu apmokestinamoje veikloje ir lėšos, susidariusios dėl kreditorinio įsiskolinimo (jo dalies) sumažinimo, bus naudojamos tarptautinio vežimo jūros laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusioje veikloje** (t. y. nebus naudojamos vieneto veikloje, apmokestinamoje pagal bendrąsias apmokestinimo pelno mokesčiu taisykles).

Pavyzdys

Laivybos vienetas paėmė iš banko paskolą laivams, naudojamiems tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusioje** veikloje, įsigyti. Praėjus keleriems metams, bankas dėl savo veiklos restruktūrizavimo dalį paskolos laivybos vienetai nurašė, o reikalavimo teisę į likusią paskolos dalį perleido kitam bankui, kuris laivybos vieneto skolą sutiko refinansuoti. Nurašius paskolos dalį, laivybos vienetas sumažino kreditorinį įsiskolinimą ir pripažino pajamas. Atsižvelgiant į tai, kad laivybos vienetas paskolą paėmė tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusiai** veiklai, t. y. laivų įsigijimui finansuoti, ir lėšas, susidariusias dėl kreditorinio įsiskolinimo sumažinimo, panaudos naujiems laivams, kuriais bus vykdoma tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusi** veikla, įsigyti, tai pajamos dėl paskolos (jos dalies) nurašymo gali būti priskiriamos pajamoms, apmokestinamoms taikant fiksuotą pelno mokesťį.

Kai sąnaudos yra susijusios tiek su laivybos vieneto fiksuotu pelno mokesčiu apmokestinama veikla, tiek ir su įprastine PMĮ 4 straipsnio mokestinei bazei priskiriama veikla, sąnaudų dalis, tenkanti PMĮ 4 straipsnio mokestinei bazei priskiriamoms pajamoms, nustatoma pagal laivybos vieneto apskaitos politikoje nusistatytą tvarką.

Pavyzdys

Laivybos vieneto apskaitos politikoje nustatyta, kad sąnaudos, kurios susijusios tiek su laivybos vieneto fiksuotu pelno mokesčiu apmokestinama veikla, tiek ir su PMĮ 4 straipsnio mokestinei bazei priskiriama veikla, paskirstomos proporcingai šiose veiklose uždirbtoms ir/ar gautoms pajamoms. Vienetas mokestiniu laikotarpiu patirtas banko paslaugų, kranto darbuotojų darbo užmokesčio ir su juo susijusių mokesčių, patalpų nuomos, ryšių, konsultacinių paslaugų, komandiruočių, informacinių technologijų paslaugų sąnaudas, kurios yra susijusios tiek su fiksuoto pelno mokesčio, tiek su įprasto pelno mokesčio baze, paskirstė proporcingai (pagal to paties mokestinio laikotarpio pajamų procentą) šiose veiklose uždirbtoms ir/ar gautoms pajamoms. Apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, iš įprastinės veiklos pajamų, gali būti atskaityta minėtų sąnaudų dalis, proporcingai tenkanti įprastinės veiklos pajamoms.

PMĮ 11 str. 7 dalies komentaras pakeistas ir papildytas pagal VMI prie FM 2016-01-20 raštą Nr. (18.10-31-1) RM-1252):“

7. PMĮ 31 straipsnio 1 dalies 18 punkto apibendrinto paaiškinimo (komentar) pakeitimo projektas:

„18) sąnaudos, susijusios su pajamomis iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos, jei laivybos vieneto pasirinkimu pajamoms iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos pagal šio Įstatymo 38¹ straipsnio nuostatas taikomas fiksuotas pelno mokestis.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Jeigu laivybos vieneto pasirinkimu pajamoms iš PMĮ 2 str. 34 ir 35 dalyse nurodytos tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos taikomas fiksuotas pelno mokestis, su šių pajamų uždirbimu susijusios sąnaudos priskiriamos neleidžiamiems atskaitymams, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną pagal PMĮ 11 straipsnio nuostatas.

Tuo atveju, kai laivybos vienetas pasirenko pajamoms iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos taikyti fiksuotą pelno mokestį, tačiau uždirba pajamų iš veiklos, kuri nepriskiriama tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusiai veiklai, tokios pajamos priskiriamos PMĮ 4 str. 1 dalies mokesčio bazei, nuo kurios apskaičiuojamas apmokestinamasis pelnas PMĮ 11 straipsnyje nustatyta tvarka, todėl su šių pajamų uždirbimu susijusios sąnaudos priskiriamos leidžiamiems atskaitymams PMĮ nustatyta tvarka.

(pagal VMI prie FM 2012-06-18 raštą Nr. (18.10-31-1) R-5348)“

8. PMĮ 38¹ apibendrinto paaiškinimo (komentar) pakeitimo projektas:

„38-1 STRAIPSNIS. Tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos pajamų apmokestinimas.

1. Laivybos vieneto pajamos iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos gali būti apmokestinamos pagal šio straipsnio nuostatas, jeigu visą Lietuvos apmokestinamojo vieneto mokestinį laikotarpį arba užsienio apmokestinamojo vieneto, įregistruoto ar organizuoto Europos ekonominės erdvės

valstybėje, vykdančio veiklą Lietuvos Respublikos teritorijoje per nuolatinę buveinę, mokestinį laikotarpį laivybos vienetas atitinka šiuos kriterijus:

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Laivybos vieneto pajamoms iš tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos** gali būti taikoma apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarka tik tuo atveju, jeigu laivybos vienetas visą be pertraukų mokestinį laikotarpį atitinka šiame straipsnyje išvardintus kriterijus. Atsižvelgiant į tai, kad pagal šio straipsnio 5 dalį, apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarka laivybos vienetai, atitinkančiam nustatytus kriterijus ir pasirinkusiam mokėti fiksuotą pelno mokestį, taikoma iki 2016 2026 m. gruodžio 31 d., laivybos vienetai, įgiję teisę ir pasirinkę mokėti fiksuotą pelno mokestį ir siekiantys šios teisės neprarasti, nustatytus kriterijus turi atitikti be pertraukų iki minėtos datos.

2. Tai, kad atitinka žemiau išvardintas sąlygas, laivybos vienetas, pasirinkęs mokėti fiksuotą pelno mokestį, patvirtina **mokesčių administratoriui AVMI** pateikdamas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2007 m. birželio 8 d. [įsakymu Nr. VA-42](#) „Dėl Pranešimo apie pasirinkimą mokėti fiksuotą pelno mokestį rengimo ir teikimo taisyklių patvirtinimo“ ([Žin., 2007, Nr. 66-2589](#)) nustatyto turinio pranešimą apie pasirinkimą mokėti fiksuotą pelno mokestį nuo pajamų iš **tarptautinio vežimo jūrų laivais arba** tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos. Pats laivybos vienetas, pasirinkęs mokėti fiksuotą pelno mokestį, visą apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarkos taikymo laikotarpį privalo stebėti, kad jis atitiktų nustatytus kriterijus, ir neįpareigojamas teikti jokių periodinių ataskaitų, patvirtinimų ar pranešimų (išskyrus fiksuoto pelno mokesčio deklaraciją), tačiau minėtu įsakymu jam yra nustatyta prievolė informuoti ~~atitinkamą AVMI~~ **mokesčių administratorių** apie esminius pasikeitimus, dėl kurių atsisakoma teisės mokėti fiksuotą pelno mokestį, kai ši teisė prarandama ar išrinka nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes.

3. PMĮ nuostatos, kuriomis nustatyta apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarka, yra taikomos už visą ~~2007 m.~~ mokestinį laikotarpį, todėl laivybos vienetai, pasirinkę mokėti fiksuotą pelno mokestį ~~nuo 2007 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio~~, žemiau nustatytus kriterijus turi atitikti nuo pat ~~2007 metais prasidėjusio~~ mokestinio laikotarpio pradžios.

4. Naujai įregistruotų laivybos vienetų pirmasis mokestinis laikotarpis prasideda nuo jų įregistravimo datos. Šie vienetai pajamoms iš **tarptautinio vežimo jūrų laivais arba** tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos pirmuoju mokestiniu laikotarpiu galės taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarką tik tuo atveju, jeigu nuo pirmos įregistravimo dienos atitiks visus šioje straipsnio dalyje išvardintus kriterijus. Laivybos vienetai, nuo pirmos įsteigimo dienos neturintys atitinkamų jūrų laivų, neteikiantys strateginio, komercinio, techninio vadovavimo paslaugų ar neatitinkantys kitų būtinų kriterijų, pirmą mokestinį laikotarpį negali pasirinkti mokėti fiksuoto pelno mokesčio.

5. Laivybos vienetas, kuriam pasirinktu fiksuoto pelno mokesčio mokėjimo laikotarpiu suteikiamas likviduojamos įmonės statusas arba įsiteisėja teismo nutartis dėl bankroto ar restruktūrizavimo bylos iškėlimo, paprastai laikytinas nebeatitinkančiu kriterijų, suteikiančių jam teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį. Vienetas nuo mokestinio laikotarpio, kurio metu įsigalioja teismo nutartis dėl bankroto ar restruktūrizavimo bylos iškėlimo, pradžios, praranda teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį ir nuo to mokestinio laikotarpio pradžios iki išregistravimo iš viešojo registro momento turi mokėti pelno mokestį bendra tvarka. Tačiau ši nuostata netaikytina tais atvejais, kai:

1) minėtos procedūros tęsiasi ilgiau kaip vieną mokestinį laikotarpį ir kai laivybos vienetas gali įrodyti, kad visais tais laikotarpiais, neįskaitant paskutiniojo, jis atitiko visus fiksuoto pelno mokesčio taikymo reikalavimus arba

2) kai laivybos vienetas, esantis fiksuoto pelno mokesčio mokėtoju, restruktūrizuojamas pagal Lietuvos Respublikos įmonių restruktūrizavimo įstatymą (~~Žin., 2001, Nr. 31-101~~ parengtą restruktūrizavimo planą, kuriame numatyta, kad vienetas ir toliau vykdys **tarptautinio vežimo jūrų laivais arba** tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusią veiklą bei atitiks nustatytus kriterijus. Pažymėtina, kad vien restruktūrizavimo planas, kuriame numatyta, jog laivybos vienetas ir toliau atitiks nustatytus kriterijus, laivybos vieneto, siekiančio išsaugoti teisę mokėti fiksuotą pelno mokesťį, neatleidžia nuo pareigos faktiškai šiuos reikalavimus atitikti.

Jei laivybos vienetas, įgijęs teisę ir pasirinkęs mokėti fiksuotą pelno mokesťį, reorganizuojamas prijungimo būdu, šios teisės jis nepraranda, jeigu be pertraukų viso reorganizavimo metu ir po reorganizavimo, t. y. perėmęs prijungiamo juridinio asmens teises bei pareigas (neatsižvelgiant į tai, ar prijungiamas juridinis asmuo buvo fiksuoto pelno mokesčio mokėtojas, ar ne), jis atitinka šiame straipsnyje nustatytus reikalavimus.

Kai laivybos vienetas, fiksuoto pelno mokesčio mokėtojas, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka yra pertvarkomas, t. y., kai keičiama jo teisinė forma, tai iš anksto negali būti laikoma, kad jis prarado teisę mokėti fiksuotą pelno mokesťį, jeigu vienetas faktiškai atitinka šiame PMĮ straipsnyje nustatytus kriterijus.

1) valdo nuosavybės teise arba pagal finansinės nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, arba pagal pirkimo–pardavimo ar nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas laivybos vienetai apmokėjus visą turto vertę, arba pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter*) arba naudoja pagal laivo frachtavimo sutartį (laivo frachtavimo sutartį laivo reisui (*voyage charter*) arba terminuotą frachtavimo sutartį (*time charter in* arba *time charter out*), kaip numatyta Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo 2 straipsnyje, jūrų laivus (krovininius, konteinerinius, tanklaivius, keleivinius įvažiuojamuosius, keleivinius, kruizinius), kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava ir yra naudojami tarptautiniam vežimui jūrų laivais arba tarptautiniam vežimui jūrų laivais ar su juo tiesiogiai susijusiai veiklai;

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Viena iš sąlygų laivybos vienetai, siekiančiam pajamoms iš tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarką, yra visą mokesčio laikotarpį ar laikotarpius, už kuriuos mokamas fiksuotas pelno mokesťis, valdyti valdyti Lietuvos jūrų laivų registre arba kitos EEE valstybės jūrų laivų registre įregistruotus laivus, kurie skirti tarptautinio vežimo veiklai ar su tuo tiesiogiai susijusiai **veiklai laivus, kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava ir yra naudojami tarptautiniam vežimui jūrų laivais arba tarptautiniam vežimui jūrų laivais ar su juo tiesiogiai susijusiai veiklai**, išvardintai PMĮ 2 straipsnio 34 dalyje.

Fiksuotu pelno mokesčiu gali būti apmokestinamos jūrų laivais (krovininiais, konteineriniais, tanklaiviais, keleiviniais įvažiuojamaisiais bei kruiziniais) vykdomo **tarptautinio vežimo arba** tarptautinio vežimo ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos pajamos. Šiuos laivus laivybos vienetas privalo:

- turėti nuosavybės teise, arba
- valdyti pagal finansinės nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, arba
- valdyti pirkimo-pardavimo ar nuomos sutarties, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, pagrindu, arba
- nuomotis laivo nuomos be įgulos sutarties (*bareboat charter*) pagrindu, **arba**
- naudotis pagal laivo frachtavimo sutartį (laivo frachtavimo sutartį laivo reisui (*voyage charter*) arba terminuotą laivo frachtavimo sutartį (*time charter in* arba *time charter out*)).

2. Šiame punkte nustatytas reikalavimas visą mokestinį laikotarpį valdyti atitinkamus jūrų laivus taikomas laivybos vienetai, o ne konkrečioms jo vienu ar kitu aukščiau paminėtu pagrindu turimiems jūrų laivams. Todėl net ir perleisdamas turimus, nors ir ne visą mokestinį laikotarpį valdytus, jūrų laivus ar per mokestinį laikotarpį įsigydamas naujus jūrų laivus, laivybos vienetas nebus laikomas neatitinkančiu aptariamo kriterijaus, jei per visą mokestinį laikotarpį šiame punkte nustatytais pagrindais **jis valdys laivus, kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava ir yra naudojami tarptautiniam vežimui jūrų laivais arba tarptautiniam vežimui jūrų laivais ar su juo tiesiogiai susijusiai veiklai** valdys Lietuvos jūrų laivų registre ar kitos EEE valstybės jūrų laivų registre registruotus jūrų laivus.

Taigi ir fiksuoto pelno mokesčio bazė, atsižvelgiant į PMĮ 38⁽²⁾ straipsnio nuostatas, bus apskaičiuojama ne tik nuo visą mokestinį laikotarpį laivybos vieneto nuosavybės teise, pagal finansinės nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, pagal pirkimo - pardavimo ar nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas ar laivo nuomos be įgulos sutarties pagrindu, **ar pagal laivo frachtavimo sutartį (laivo frachtavimo sutartį laivo reisui (voyage charter) arba pagal terminuotą laivo frachtavimo sutartį (time charter in arba time charter out) valdytų jūrų laivų naudingosios talpos (toliau – NT), bet ir nuo minėtais pagrindais laivybos vieneto dalį mokestinio laikotarpio valdytų jūrų laivų, kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava ir yra naudojami tarptautiniam vežimui jūrų laivais arba tarptautiniam vežimui jūrų laivais ar su juo tiesiogiai susijusiai veiklai** Lietuvos jūrų laivų registre ar kitos EEE valstybės jūrų laivų registre registruotų laivų NT.

~~2) laivybos vieneto nuosavybės teise valdomų jūrų laivų NT yra ne mažesnė kaip 25 procentai laivybos vieneto visų valdomų jūrų laivų NT, ir~~

2) laivybos vieneto nuosavybės teise valdomų jūrų laivų NT yra ne mažesnė kaip 10 procentų laivybos vieneto visų valdomų jūrų laivų NT;

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Laivybos vienetas, siekiantis įgyti ir/ar išlaikyti teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį, turi užtikrinti, kad visą apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarkos taikymo laikotarpį jo nuosavybės teise valdomų Lietuvos jūrų laivų registre ar kitos EEE valstybės jūrų laivų registre registruotų jūrų laivų, **kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava**, NT sudarytų ne mažiau kaip **10 procentų (iki 2017 metų mokestinio laikotarpio - 25 procentus)** visų to vieneto valdomų jūrų laivų, **kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava**, NT. Todėl, jei pasikeičia laivybos vieneto valdomų jūrų laivų NT (įsigyjamas naujas laivas, prarandamas ar perleidžiamas valdytas laivas), jis turi perskaičiuoti nuosavybės teise valdomų jūrų laivų, **kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava**, NT santykį visame to laivybos vieneto valdomų jūrų laivų, **kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava**, NT. Jeigu šis santykis tampa mažesnis už nustatytą **10 procentų (iki 2017 metų mokestinio laikotarpio - 25 procentų)** ribą, laivybos vienetas, atsižvelgdamas į tokio pasikeitimo priežastis, turi atitinkamai **mokesčių administratoriui AVMI** pateikti minėtose Pranešimo apie pasirinkimą mokėti fiksuotą pelno mokestį rengimo ir teikimo taisyklėse (patvirtintose Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2007 m. birželio 8 d. [įsakymu Nr. VA-42](#), Žin., 2007, Nr. 66-2589) nustatyto turinio pranešimą (apie ištikusias nenugalimos jėgos aplinkybes, atsisakymą mokėti ar teisės mokėti fiksuotą pelno mokestį praradimą).

Pavyzdys

Laivybos vienetas valdo bendros 50 000 NT vienetų laivyną. Lietuvos jūrų laivų registre ~~iregistruotų nuosavybės teise~~ **Nuosavybės teise** šiam verslo subjektui priklausančių laivų, **kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava**, bendra NT sudaro 15 000 vienetų, bendros 10 000 NT vienetų talpos jūrų laivų, įsigytų pagal finansinės nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, plaukioja su Panamos vėliava, o likę bendros 25 000 NT jūrų laivai, valdomi nuomos be įgulos sutarčių pagrindu, plaukioja su Latvijos vėliava.

Šio laivybos subjekto nuosavybės teise valdomų jūrų laivų, **kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava**, NT sudaro ~~30 procentų~~ **37,5 procentų** visų laivybos vieneto valdomų jūrų laivų, **kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava**, NT, vadinasi, jis atitinka nustatytą **10 procentų (iki 2017 metų mokesčio laikotarpio - 25 procentų)** ribos kriterijų [$15\,000 / 50\,000 = 30\%$ * 100 proc.].

3) laivybos vieneto pagal frachtavimo sutartis (laivo frachtavimo sutartis laivo reisui (*voyage charter*) arba terminuotas frachtavimo sutartis (*time charter in*), kaip numatyta Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo 2 straipsnyje, naudojamų jūrų laivų NT yra ne didesnė kaip 75 procentai visų laivybos vieneto valdomų jūrų laivų NT, o pagal laivo nuomos be įgulos sutartis (*bareboat charter out*) išnuomotų jūrų laivų, turimų nuosavybės teise, NT yra ne didesnė kaip 30 procentų visų laivybos vieneto valdomų jūrų laivų NT;

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Laivybos vienetas, pasirinkęs mokėti fiksuotą pelno mokestį, turi ne tik valdyti atitinkamus jūrų laivus, bet per veiklavietę Lietuvoje teikti ir tų jūrų laivų strateginio, komercinio ir techninio vadovavimo paslaugas.

2. Strateginio vadovavimo laivybos vieneto vykdomai tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo susijusiai veiklai paslaugų teikimo vieta šio straipsnio požiūriu suprantama kaip laivybos vieneto aukščiausių valdymo organų (valdybos, stebėtojų tarybos), paties vieneto ar už šią veiklą atsakingo padalinio aukščiausios vadovybės (administracijos), priimančios sprendimus dėl laivybos verslo plėtros krypties, investicijų (jūrų laivų įsigijimo ir perleidimo), ilgalaikių išsipareigojimų prisiėmimo ir pan., veiklos vieta.

3. Komercinio vadovavimo laivybos vieneto vykdomai tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo susijusiai veiklai paslaugų teikimo vieta šio straipsnio požiūriu suprantama kaip laivybos vieneto struktūrinių padalinių ar pavienių darbuotojų, atsakingų už jūrų laivų maršrutų planavimą, užsakymų priėmimą ir bilietų pardavimą, jūrų laivų aprūpinimą būtinomis atsargomis, tų laivų personalo valdymą ir pan., veiklos vieta. Laivybos vienetas, neprarasdamas kontrolės, šių funkcijų vykdymą gali deleguoti kitiems asmenims.

4. Techninio vadovavimo laivybos vieneto vykdomai tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo susijusiai veiklai paslaugų teikimo vieta šio straipsnio požiūriu suprantama kaip laivybos vieneto struktūrinių padalinių ar pavienių darbuotojų, atsakingų ar tiesiogiai atliekančių laivybos vieneto jūrų laivų techninę priežiūrą, remontą, klasifikavimą ir/ar sertifikavimą, atitinkamų darbuotojų apmokymus ir pan., veiklos vieta. Laivybos vienetas, neprarasdamas kontrolės, šių funkcijų vykdymą gali deleguoti kitiems asmenims.

5. Tam, kad visiškai atitiktų aptariamą kriterijų, laivybos vienetai nepakanka Lietuvoje teikti tik vienos rūšies paslaugų (strateginio vadovavimo, komercinio vadovavimo ar techninio vadovavimo). Vienetas Lietuvoje turi teikti visų anksčiau minėtų paslaugų rūšių kompleksą.

Laivybos vienetas, siekiantis įgyti ir/ar išlaikyti teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį, turi užtikrinti, kad visą apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarkos taikymo laikotarpi jį:

- pagal laivo frachtavimo sutartis, kaip numatyta Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo 2 straipsnyje, laivo reisui (*voyage charter*) ir terminuotam frachtavimui (*time charter in*) naudojamų jūrų laivų, kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava, NT turi būti ne didesnė kaip 75 procentai visų laivybos vieneto valdomų jūrų laivų, kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava, NT, arba

- pagal laivo nuomos be įgulos sutartis (*bareboat charter out*) išnuomotų jūrų laivų, turimų nuosavybės teise, kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava, NT yra ne didesnė kaip 30 procentų visų laivybos vieneto valdomų jūrų laivų, kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava, NT.

4) teikia Europos ekonominės erdvės valstybėje strateginio, komercinio, techninio vadovavimo paslaugas jūrų laivams, kuriais atliekamas tarptautinis vežimas jūrų laivais, išskyrus atvejus, kai jūrų laivai naudojami pagal laivo frachtavimo sutartį (laivo frachtavimo sutartį laivo reisui (*voyage charter*) arba terminuotą frachtavimo sutartį (*time charter in*), kaip numatyta Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo 2 straipsnyje, ir kai laivybos vieneto jūrų laivai (valdomi nuosavybės teise) išnuomojami pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter out*);

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokesčio laikotarpio ir vėlesnių mokesčių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Laivybos vienetas, pasirinkęs mokėti fiksuotą pelno mokestį, turi ne tik valdyti jūrų laivus, kurie plaukioja su Lietuvos Respublikos arba kitos Europos ekonominės erdvės valstybės vėliava ir yra naudojami tarptautiniam vežimui jūrų laivais arba tarptautiniam vežimui jūrų laivais ar su juo tiesiogiai susijusiai veiklai atitinkamus jūrų laivus, bet per veiklavietę Lietuvoje teikti ir ~~tų~~ Europos ekonominės erdvės valstybėje jūrų laivų strateginio, komercinio ir techninio vadovavimo paslaugas jūrų laivams, kuriais atliekamas tarptautinis vežimas jūrų laivais, išskyrus atvejus, kai jūrų laivai naudojami pagal laivo frachtavimo sutartį (laivo frachtavimo sutartį laivo reisui (*voyage charter*) arba terminuotą frachtavimo sutartį (*time charter in*), kaip numatyta Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo 2 straipsnyje, ir kai laivybos vieneto jūrų laivai (valdomi nuosavybės teise) išnuomojami pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter out*).

2. Strateginio, vadovavimo paslaugų teikimo vieta šio straipsnio požiūriu suprantama kaip laivybos vieneto aukščiausių valdymo organų (valdybos, stebėtojų tarybos), paties vieneto ar už šią veiklą atsakingo padalinio aukščiausios vadovybės (administracijos), priimančios sprendimus dėl laivybos verslo plėtros krypties, investicijų (jūrų laivų įsigijimo ir perleidimo), ilgalaikių įsipareigojimų prisiėmimo ir pan., veiklos vieta.

3. Komercinio vadovavimo paslaugų teikimo vieta šio straipsnio požiūriu suprantama kaip laivybos vieneto struktūrinių padalinių ar pavienių darbuotojų, atsakingų už jūrų laivų maršrutų planavimą, užsakymų priėmimą ir bilietų pardavimą, jūrų laivų aprūpinimą būtinomis atsargomis, tų laivų personalo valdymą ir pan., veiklos vieta. Laivybos vienetas, neprarasdamas kontrolės, šių funkcijų vykdymą gali deleguoti kitiems asmenims.

4. Techninio vadovavimo paslaugų teikimo vieta šio straipsnio požiūriu suprantama kaip laivybos vieneto struktūrinių padalinių ar pavienių darbuotojų, atsakingų ar tiesiogiai atliekančių laivybos vieneto jūrų laivų techninę priežiūrą, remontą, klasifikavimą ir/ar sertifikavimą, atitinkamų darbuotojų apmokymus ir pan., veiklos vieta. Laivybos vienetas, neprarasdamas kontrolės, šių funkcijų vykdymą gali deleguoti kitiems asmenims.

5. Tam, kad visiškai atitiktų aptariamą kriterijų, laivybos vienetai nepakanka Lietuvoje teikti tik vienos rūšies paslaugų (strateginio vadovavimo, komercinio vadovavimo ar techninio vadovavimo). Vienetas Lietuvoje turi teikti visų anksčiau minėtų paslaugų rūšių kompleksą.

5) laivybos vieneto valdomi nuosavybės teise arba pagal finansinės nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, arba pagal pirkimo–pardavimo ar nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas laivybos vienetai apmokėjus visą turto vertę, arba pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (*bareboat charter*) arba naudojami pagal laivo frachtavimo sutartį (laivo frachtavimo sutartį laivo reisui (*voyage charter*) arba terminuotą frachtavimo sutartį (*time charter in*), kaip numatyta Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymo 2 straipsnyje, jūrų laivai, kurie naudojami tarptautiniam vežimui jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusiai veiklai vykdyti, atitinka Lietuvos Respublikos ir Europos Bendrijų teisės aktų nustatytus saugumo reikalavimus.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais pradedusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Jūrų laivai, kuriais laivybos vienetas vykdo tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusią veiklą ir nuo kurių NT apskaičiuojama fiksuoto pelno mokesčio bazė, turi atitikti Lietuvos Respublikos, Europos Bendrijų ir kitus tarptautiniu lygiu nustatytus saugumo reikalavimus, tiek bendruosius, tiek ir specialiuosius pagal konkrečius jūrų laivų tipus ir/ar gabenamų krovinių rūšis, įskaitant su saugiomis laivų įgulu darbo sąlygomis bei aplinkos apsauga susijusius reikalavimus. Laivų, plaukiojančių su Lietuvos valstybės vėliava, ir užsienio laivų, įplaukiančių į Lietuvos Respublikos jūrų uostus, saugios laivybos reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatymas (Žin., 2008, Nr. 75-2264; 2005, Nr. 31-974), Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatymas (Žin., 1996, Nr. 101-2300), kiti įstatymai ir jų lydimieji teisės aktai, 1974 m. Tarptautinė konvencija dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (SOLAS 74) (Žin., 2006, Nr. 128-4887; 2006, Nr. 129; Nr. 130), kiti tarptautiniai (Tarptautinės jūrų organizacijos, JTO, Tarptautinės darbo organizacijos) ir Europos Bendrijos teisės aktai. Išsamų minėtų teisės aktų sąrašą galima rasti Lietuvos saugios laivybos administracijos interneto svetainėje (www.msa.lt).

~~2. Laivybos vienetai įgijus teisę ir pasirinkus mokėti fiksuotą pelno mokestį, apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarka taikoma ne trumpiau kaip iki šio straipsnio 5 dalyje nurodytos datos, išskyrus atvejus, kai laivybos vienetas nebeatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų.~~

2. Laivybos vienetai įgijus teisę ir pasirinkus mokėti fiksuotą pelno mokestį, apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarka taikoma ne trumpiau kaip iki šio straipsnio 5 dalyje nurodytos datos, išskyrus atvejus, kai laivybos vienetas nebeatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų. Apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarka turi būti taikoma visiems laivybos vienetai, įskaitant patronuojamąsias bendroves, jūrų laivams, atitinkantiems šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatytus kriterijus ir naudojamiems tarptautiniam vežimui jūrų laivais arba tarptautiniam vežimui jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusiai veiklai.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais pradedusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Laivybos vienetai, įgijusiam teisę ir pasirinkusiam mokėti fiksuotą pelno mokestį nuo pajamų iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai

susijusios veiklos, ši apmokestinimo tvarka jam gali būti taikoma iki 2016 m. **2026 m.** gruodžio 31 d., išskyrus atvejus, kai dėl kitų negu nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių laivybos vienetas nebeatitinka šio straipsnio 1 dalyje išvardintų kriterijų, savanoriškai atsisako teisės mokėti fiksuotą pelno mokestį arba dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių nebeatitinka šio straipsnio 1 dalyje išvardintų kriterijų ir neįvykdo šio straipsnio 4 dalyje nustatytos sąlygos, t. y. iki kito mokestinio laikotarpio, einančio po mokestinio laikotarpio, kurį dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių laivybos vienetas prarado teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį, pabaigos laivybos vienetas imasi būtinų priemonių ir atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus.

~~3. Jei laivybos vienetas pasirinktu fiksuoto pelno mokesčio mokėjimo laikotarpiu (šis laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo mokestinio laikotarpio, kurį laivybos vienetas pirmą kartą įgijo teisę ir pasirinko mokėti fiksuotą pelno mokestį) praranda teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį (t. y. nebeatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų) arba atsisako teisės mokėti fiksuotą pelno mokestį nuo pajamų iš tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos, tai pradedant mokestiniu laikotarpiu, kurį buvo prarasta ši teisė (išskyrus šio straipsnio 4 dalyje numatytus atvejus) arba kurį buvo atsisakyta šios teisės, šioms laivybos vieneto pajamoms taikomos bendros pelno mokesčio apskaičiavimo nuostatos, ir tokiam laivybos vieneto nebesuteikiama teisė pasirinkti mokėti fiksuotą pelno mokestį visus likusius mokestinius laikotarpius 10 metų periodu (šis periodas pradedamas skaičiuoti nuo mokestinio laikotarpio, kurį laivybos vienetas pirmą kartą įgijo teisę ir pasirinko mokėti fiksuotą pelno mokestį).~~

3. Jei laivybos vienetas pasirinktu fiksuoto pelno mokesčio mokėjimo laikotarpiu (šis laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo mokestinio laikotarpio, kurį laivybos vienetas pirmą kartą įgijo teisę ir pasirinko mokėti fiksuotą pelno mokestį) praranda teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį (t. y. nebeatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų) arba atsisako teisės mokėti fiksuotą pelno mokestį nuo pajamų iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos, tai pradedant mokestiniu laikotarpiu, kurį buvo prarasta ši teisė (išskyrus šio straipsnio 4 dalyje numatytus atvejus) arba kurį buvo atsisakyta šios teisės, šioms laivybos vieneto pajamoms taikomos bendros pelno mokesčio apskaičiavimo nuostatos ir tokiam laivybos vieneto nebesuteikiama teisė pasirinkti mokėti fiksuotą pelno mokestį visus likusius mokestinius laikotarpius 10 metų periodu (šis periodas pradedamas skaičiuoti nuo mokestinio laikotarpio, kurį laivybos vienetas pirmą kartą įgijo teisę ir pasirinko mokėti fiksuotą pelno mokestį).

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Fiksuoto pelno mokesčio mokėjimo laikotarpis – tai laikotarpis nuo tų mokestinių metų, kuriais laivybos vienetas, įgijęs teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį, t. y. atitinkantis šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, pirmą kartą pasirinko taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarką, pradžios iki 2016 m. **2026 m.** gruodžio 31 d. Taigi laivybos vienetas, kurie taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarką pasirinko nuo pat jos įsigaliojimo, t. y. 2007-01-01, šis laikotarpis yra 10 metų, o tiems, kurie pasirinko ar pasirinks vėliau, tas laikotarpis atitinkamai trumpėja. Bet kuriuo atveju, pagal esamą šios komentuojamo straipsnio dalies redakciją, paskutinis mokestinis laikotarpis, kuriuo atitinkami laivybos vienetai galės taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarką, yra 2016–**2026** m. pasibaigiantis mokestinis laikotarpis.

2. Laivybos vienetai fiksuoto pelno mokesčio mokėjimo laikotarpiu dėl kitų negu nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių nebeatitinkantys šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų arba atsisakantys teisės taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarką, praranda teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį nuo pajamų iš tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba**

tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos. Šios teisės netenkama nuo to mokestinio laikotarpio, kurį laivybos vienetas nebeatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų, arba kurį atsisako teisės mokėti fiksuotą pelno mokestį, pradžios, todėl apmokestinant to ir visų vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas iš tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais** ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos, atsižvelgiant į PMĮ 38² straipsnio 3 dalį, taikoma bendra apmokestinimo pelno mokesčiu tvarka.

3. Laivybos vienetai, kurie pasirinktu fiksuoto pelno mokesčio mokėjimo laikotarpiu mokėjo ir pelno mokestį bendra tvarka (t. y. vykdė ne tik tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais** ir su tuo tiesiogiai susijusią veiklą), avansinį pelno mokestį ir toliau skaičiuoja taikydami pasirinktą avansinio pelno mokesčio apskaičiavimo tvarką. O laivybos vienetai, avansinį pelno mokestį skaičiuojantys pagal numatomą mokestinio laikotarpio pelno mokesčio sumą, atsižvelgdami į pelno mokesčio bazės pasikeitimus, t. y. į prievolės pelno mokestį skaičiuoti ir nuo tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais** ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos pajamų atsiradimą, praradę ar atsisakę teisės mokėti fiksuotą pelno mokestį, turėtų atitinkamai perskaičiuoti to mokestinio laikotarpio avansinį pelno mokestį ir patikslinti pateiktas avansinio pelno mokesčio deklaracijas.

4. Laivybos vienetas, praradęs teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį ar tos teisės atsisakęs, nebegali pakartotinai pasirinkti taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarkos 10 metų laikotarpiu (skaičiuojant nuo tų metų, kuriais jis buvo įgijęs teisę ir pasirinko taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarką).

Pavyzdys

Laivybos vienetas, kurio mokestinis laikotarpis sutampa su kalendoriniais metais, 2008-2018 m. vasario-liepos mėn. AVMI-mokesčių administratoriui pateikė pranešimą apie pasirinkimą mokėti fiksuotą pelno mokestį. Dėl verslo sąlygų laivybos sektoriuje pasikeitimų, 2012-2021 m. šis vienetas pardavė visus nuosavybės teise valdytus jūrų laivus ir nebeatitinka PMĮ 38¹ straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyto kriterijaus, todėl nuo 2012-2021 m. prasidėjusio mokestinio laikotarpio jo pajamos iš tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais** ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos pelno mokesčiu apmokestinamos bendra tvarka.

Šis laivybos vienetas nuo 2008-01-01-2021-01-01 iki 2016-12-31-2026-12-31 nebegalės pakartotinai pasirinkti mokėti fiksuoto pelno mokesčio.

~~4. Kai laivybos vienetas, atitinkantis šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, pasirinktu fiksuoto pelno mokesčio mokėjimo laikotarpiu (šis laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo mokestinio laikotarpio, kurį laivybos vienetas pirmą kartą įgijo teisę ir pasirinko mokėti fiksuotą pelno mokestį) nebeatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų dėl nenugalimos jėgos (force majeure) (t. y. dėl nuo laivybos vieneto nepriklausančių priežasčių), teisės naudotis apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarka toks laivybos vienetas nepraranda, jei iki kito mokestinio laikotarpio, einančio po mokestinio laikotarpio, kurį dėl nenugalimos jėgos (force majeure) laivybos vienetas prarado teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį nuo pajamų iš tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos, pabaigos laivybos vienetas atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus.~~

4. Kai laivybos vienetas, atitinkantis šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, pasirinktu fiksuoto pelno mokesčio mokėjimo laikotarpiu (šis laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo mokestinio laikotarpio, kurį laivybos vienetas pirmą kartą įgijo teisę ir pasirinko mokėti fiksuotą pelno mokestį) nebeatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų dėl nenugalimos jėgos (force majeure) (t. y. dėl nuo laivybos vieneto nepriklausančių priežasčių), teisės naudotis apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarka toks laivybos vienetas nepraranda, jei iki kito mokestinio laikotarpio, einančio po mokestinio laikotarpio, kurį dėl nenugalimos jėgos (force majeure) laivybos vienetas prarado teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį nuo pajamų iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų

laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos, pabaigos laivybos vienetas atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Laivybos vienetas, kuris pasirinktu fiksuoto pelno mokesčio mokėjimo laikotarpiu (plačiau žr. 38¹ straipsnio 3 dalies komentaro 1 punktą) nebeatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų dėl jų ištikusių nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių (kurios nepriklauso nuo to laivybos vieneto valios, yra neišvengiamos, negali būti laivybos vieneto kontroliuojamos ir atsirado ne dėl paties vieneto prisiimtos rizikos), nepraranda teisės mokėti fiksuotą pelno mokestį, jeigu iki pabaigos kito mokestinio laikotarpio, einančio po to, kurį atsirado nenugalimos jėgos aplinkybės, pašalina šių aplinkybių sukeltas pasekmes ir vėl atitinka PMĮ 38¹ straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus. Tokiu atveju apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu tvarka šiam laivybos vienetai taikoma ir tą (tuos) mokestinį (ius) laikotarpį (ius), kurį laivybos vienetas dėl nenugalimos jėgos aplinkybių šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų neatitiko.

2. Jeigu laivybos vienetas iki nustatyto termino, t. y. kito mokestinio laikotarpio pabaigos, nepašalina nenugalimos jėgos aplinkybių sukeltų padarinių ir neatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų, jis praranda teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį ir ši teisė jam nebesuteikiama 10 metų, skaičiuojant nuo to mokestinio laikotarpio, kurį šis vienetas įgijo teisę ir pasirinko mokėti fiksuotą pelno mokestį.

Laivybos vienetas, dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybių nebeatitinkantis šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų, atitinkamai AVMI **mokesčių administratoriui** turi pateikti minėtose Pranešimo apie pasirinkimą mokėti fiksuotą pelno mokestį rengimo ir teikimo taisyklėse (patvirtintose Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2007 m. birželio 8 d. [įsakymu Nr. VA-42](#), Žin., 2007, Nr. 66-2589) nustatytą pranešimą apie jų ištikusias nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes. Laivybos vienetas, kuris dėl nenugalimos jėgos aplinkybių nebeatitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų ir nusprendžia, kad nesiims priemonių atkurti ankstesnę padėtį, vietoj pranešimo apie nenugalimos jėgos aplinkybes AVMI **mokesčių administratoriui** turėtų pateikti pranešimą apie atsisakymą mokėti fiksuotą pelno mokestį. Vienoks ar kitoks pranešimas AVMI **mokesčių administratoriui** turi būti pateiktas iki mokestinio laikotarpio, kurį atsirado nenugalimos jėgos aplinkybės, metinės pelno mokesčio deklaracijos ir/ar fiksuoto pelno mokesčio deklaracijos pateikimo termino pabaigos, bet ne vėliau, negu pateikiama to mokestinio laikotarpio pelno mokesčio deklaracija, t. y. vėliausiai - kartu su atitinkamo mokestinio laikotarpio fiksuoto pelno mokesčio ar/ir pelno mokesčio deklaracija.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad pranešimas apie ištikusias nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes, taip pat pranešimas apie atsisakymą ar praradimą teisės mokėti fiksuotą pelno mokestį, skirtingai nei pranešimas apie pasirinkimą mokėti fiksuotą pelno mokestį, yra tik mokesčių mokėtojo ir mokesčių administratoriaus bendradarbiavimo forma, todėl jų pateikimas nei mokėtojui, nei administratoriui nesukuria ir nepanaikina nei teisių, nei pareigų. Teisės mokėti fiksuotą pelno mokestį netekimas (jos atsisakius ar nebeatitinkant kriterijų) ir jos išsaugojimas (kilus nenugalimos jėgos aplinkybėms) pirmiausia siejamas su PMĮ nustatytomis sąlygomis, o ne su minėtų pranešimų pateikimu ar nepateikimu. Tuo tarpu pranešimas apie pasirinkimą mokėti fiksuotą pelno mokestį, atsižvelgiant į šio straipsnio 5 dalį, yra būtina teisės mokėti fiksuotą pelno mokestį įgijimo prielaida.

3. Šioje straipsnio dalyje nustatytu pagrindu praradus teisę mokėti fiksuotą pelno mokestį ir pelno mokestį pradėjus skaičiuoti bendra tvarka, avansiniai pelno mokesčiai turi būti mokami taip pat kaip šio straipsnio 3 dalyje nustatytais atvejais (žr. PMĮ 38¹ straipsnio 3 dalies komentaro 3 punktą).

~~5. Apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčių tvarka laivybos vienetai, atitinkančiam šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, taikoma iki 2016 m. gruodžio 31 d. Laivybos vienetas, atitinkantis šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus ir pasirinkęs taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčių tvarką, apie pasirinkimą taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčių tvarką centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka informuoja vietos mokesčių administratorių iki mokestinio laikotarpio, kurį pirmą kartą laivybos vienetas įgijo teisę ir pasirinko mokėti fiksuotą pelno mokestį, pirmojo ketvirčio paskutinės dienos.~~

5. Apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčių tvarka laivybos vienetai, atitinkančiam šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, taikoma iki 2026 m. gruodžio 31 d. Laivybos vienetas, atitinkantis šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus ir pasirinkęs taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčių tvarką, apie pasirinkimą taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčių tvarką centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka informuoja vietos mokesčių administratorių iki mokestinio laikotarpio, kurį pirmą kartą laivybos vienetas įgijo teisę ir pasirinko mokėti fiksuotą pelno mokestį, pirmojo ketvirčio paskutinės dienos.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčių tvarka laivybos vienetais, atitinkantiems nustatytus kriterijus ir pasirinkusiems mokėti fiksuotą pelno mokestį nuo pajamų iš tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos taikoma iki 2016-2026 m. pasibaigiančio mokestinio laikotarpio.

2. Laivybos vienetai, atitinkantys šio straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, apie savo pasirinkimą mokėti fiksuotą pelno mokestį atitinkamai AVMI **mokesčių administratoriui** privalo pranešti iki mokestinio laikotarpio, nuo kurio laivybos vienetas nori pradėti mokėti fiksuotą pelno mokestį, pirmojo ketvirčio paskutinės dienos, pateikdamas nustatytą pranešimą, kurio pateikimas yra būtina teisės mokėti fiksuotą pelno mokestį įgijimo sąlyga.

3. Pranešimo apie pasirinkimą mokėti fiksuotą pelno mokestį turinio reikalavimai ir pateikimo tvarka nustatyti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2007 m. birželio 8 d. [įsakymu Nr. VA-42](#) „Dėl Pranešimo apie pasirinkimą mokėti fiksuotą pelno mokestį taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. 66-2589). Pranešime turi būti nurodytas to laivybos vieneto mokesčių mokėtojo kodas, pavadinimas, buveinės adresas, taip pat licencijos verstis keleivių ir krovinų vežimu tarptautiniais maršrutais jūra numeris ir išdavimo data (jeigu tokia licencija pagal teisės aktus būtina), informacija apie laivybos vieneto pranešimo pateikimo dieną valdomus jūrų laivus, nuo kurių NT skaičiuojamas fiksuotas pelno mokestis (tipai, pavadinimai, registracijos numeriai, **vėliavos, su kuriomis plaukioja laivai**, registrai, laivų valdymo forma, naudingoji (grynoji) talpa) ir pagrindiniai duomenys apie laivybos vieneto vykdomą veiklą - jo teikiamas strateginio, komercinio, techninio vadovavimo paslaugas, patvirtinančias, kad tas laivybos vienetas atitinka PMĮ 38¹ straipsnio 1 dalies 3-4 punkto reikalavimus. Toks pranešimas, pasirašytas laivybos vieneto vadovo ir vyriausiojo buhalterio arba neribotos civilinės atsakomybės juridinio asmens dalyvio, turi būti pateikiamas tai AVMI, kurioje mokesčių mokėtoju įregistruotas pranešimą teikiantis laivybos vienetas.

— (pagal VMI prie FM 2012-06-18 raštą Nr. (18.10-31-1)-R-5348)

4. Laivybos vienetas, Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo nustatyta tvarka pasirinkęs 2017 metais prasidėjusio mokestiniu laikotarpiu apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčių tvarkos taikymą, apie pasirinkimą taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčių tvarką centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka informuoja vietos mokesčių administratorių iki 2017 metų prasidėjusio mokestinio laikotarpio antrojo ketvirčio paskutinės dienos.“

9. PMĮ 38² straipsnio apibendrinto paaiškinimo (komentaro) pakeitimo projektas:

„38-2 STRAIPSNIS. Fiksuoto pelno mokesčio apskaičiavimas.

1. Jei laivybos vieneto pasirinkimu pajamoms iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos pagal šio Įstatymo 38¹ straipsnio nuostatas taikomas fiksuotas pelno mokestis, tai fiksuoto pelno mokesčio bazė apskaičiuojama kiekvienam 100 jūrų laivo NT vienetų taikant fiksuotą dienos sumą ir gautą dydį dauginant iš laivybos vieneto mokestinio laikotarpio dienų skaičiaus. Fiksuota suma:

1) kiekvienam 100 jūrų laivo NT vienetų iki 1 000 jūrų laivo NT vienetų - 0,93 euro per dieną;

2) kiekvienam 100 jūrų laivo NT vienetų nuo 1 001 jūrų laivo NT vieneto iki 10 000 jūrų laivo NT vienetų - 0,67 euro per dieną;

3) kiekvienam 100 jūrų laivo NT vienetų nuo 10 001 jūrų laivo NT vieneto iki 25 000 jūrų laivo NT vienetų - 0,43 euro per dieną;

4) kiekvienam 100 jūrų laivo NT vienetų nuo 25 001 jūrų laivo NT vieneto - 0,27 euro per dieną.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Jei laivybos vieneto, atitinkančio 38¹ straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus, pajamos iš tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais** ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos apmokestinamos taikant fiksuotą pelno mokestį, tai mokesčio bazė apskaičiuojama kiekvienam 100 jūrų laivo NT vienetų taikant pastovią dienos sumą ir gautą dydį dauginant iš laivybos vieneto mokestinio laikotarpio dienų skaičiaus.

Fiksuota dienos suma:

1) kiekvienam 100 jūrų laivo NT vienetų iki 1 000 jūrų laivo NT vienetų - 0,93 Eur per dieną,

2) kiekvienam 100 jūrų laivo NT vienetų nuo 1 001 jūrų laivo NT vieneto iki 10 000 jūrų laivo NT vienetų - 0,67 Eur per dieną,

3) kiekvienam 100 jūrų laivo NT vienetų nuo 10 001 jūrų laivo NT vieneto iki 25 000 jūrų laivo NT vienetų - 0,43 Eur per dieną,

4) kiekvienam 100 jūrų laivo NT vienetų nuo 25 000 **25 001** jūrų laivo NT vienetų - 0,27 Eur per dieną.

Pavyzdys

Jūrų laivo vieneto NT yra 24 000 t. Laivas visą mokestinį laikotarpį (365 dienas) priklausė bendrovei ir buvo naudojamas tarptautiniams krovinių pervežimams. Laivo fiksuoto pelno mokesčio bazė apskaičiuojama taip:

- iki 1 000 jūrų laivo NT vienetų - $0,93 \times (1000 / 100) \times 365 = 3\,394,5$ Eur;

- nuo 1 001 iki 10 000 jūrų laivo NT vienetų - $0,67 \times (9000 / 100) \times 365 = 22\,009,5$ Eur;

- nuo 10 001 iki 24 000 jūrų laivo NT vienetų - $0,43 \times (14\,000 / 100) \times 365 = 21\,973$ Eur.

Visa fiksuoto pelno mokesčio bazė yra 47 377 Eur (3 394,5 Eur + 22 009,5 Eur + 21 973 Eur).

2. Fiksuoto pelno mokesčio bazė apskaičiuojama kiekvienam 100 jūrų laivo vienetų taikant fiksuotą dienos sumą, tačiau jūrų laivo NT gali būti skaičius, kuris nesidalija iš 100. Tokiu atveju laivo NT mažinamas iki pirmo iš 100 dalinamo dydžio. Pvz., krovininio laivo NT yra 51 280 t. Apskaičiuojant fiksuotą pelno mokesčio bazę, laikoma, kad laivo NT yra 51 200 t.

3. ~~Įsigyto arba išsinuomoto jūrų laivo be įgulos (bareboat charter)~~ **Laivybos vieneto valdomų jūrų laivų, kurie valdomi nuosavybės teise arba pagal finansinės nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, arba pagal pirkimo-pardavimo ar nuomos sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas laivybos vienetui apmokėjus visą turto vertę, arba pagal laivo nuomos be įgulos sutartį (bareboat charter) arba jūrų laivą naudojant pagal laivo frachtavimo sutartį (laivo frachtavimo sutartį laivo reisui (voyage charter) arba**

terminuotą frachtavimo sutartį (time charter in arba time charter out)) sutarties būdu dienų skaičius pradedamas skaičiuoti nuo jo įsigijimo arba išsinuomavimo **arba kito valdymo** dienos. Parduoto arba pasibaigusio nuomos, **arba kito valdymo** termino jūrų laivo dienų skaičius nebeskaičiuojamas nuo jo pardavimo arba nuomos, **arba kito valdymo** pasibaigimo **pabaigos** dienos.

Pavyzdys

Bendrovė ~~2015~~**2018** m. kovo 4 d. išsinuomavo jūrų laivą be įgulos (*bareboat charter* sutarties būdu). Pasibaigus sutarties terminui, ~~2015~~**2018** m. gegužės 10 d. tas jūrų laivas gražintas savininkui. Apskaičiuojant fiksuotą pajamų mokesį, laivo naudojimo bendrovės veikloje dienų skaičius nustatomas įskaitant kovo 4 dieną ir neįskaitant gegužės 10 dienos.

2. Fiksuoto pelno mokesčio bazei be jokių atskaitymų taikomas 15 procentų tarifas.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Jeigu laivybos vieneto pasirinkimu pajamos iš tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais** ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos taikomas fiksuotas pelno mokestis, tai apmokestinant visą apskaičiuotą to mokesčio bazę be jokių atskaitymų taikomas 15 procentų tarifas.

Pavyzdys

Vienetas mokestinį laikotarpį apskaičiavo 122 000 Eur fiksuoto pelno mokesčio mokestinę bazę. Per mokestinį laikotarpį vienetas Labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka suteikė 20 000 Eur paramos. Vienetas privalo sumokėti 18 300 Eur pelno mokesčio (122 000 Eur x 15/100), neatsižvelgiant į paramai patirtas išlaidas.

3. Nusidėvėjimo ar amortizacijos skaičiavimo apribojimai:

1) jei laivybos vieneto pasirinkimu pagal šio Įstatymo 38¹ straipsnio nuostatas pajamoms iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos buvo taikomos fiksuoto pelno mokesčio apskaičiavimo nuostatos, tai, šioms pajamoms pradėjus taikyti bendras pelno mokesčio apskaičiavimo nuostatas, turto, naudoto šioje veikloje, nusidėvėjimas ar amortizacija neskaičiuojami, jeigu nuo šio turto naudojimo pradžios iki fiksuoto pelno mokesčio mokėjimo laikotarpio pabaigos šis turtas būtų buvęs nudėvėtas ar amortizuotas pagal šio Įstatymo 1 priedėlyje nustatytus normatyvus;

2) jei laivybos vienetas pagal šio Įstatymo 38¹ straipsnio nuostatas pasirinktu fiksuoto pelno mokesčio mokėjimo laikotarpiu (šis laikotarpis pradedamas skaičiuoti nuo mokestinio laikotarpio, kurį laivybos vienetas pirmą kartą įgijo teisę ir pasirinko mokėti fiksuotą pelno mokesį) praranda teisę mokėti fiksuotą pelno mokesį (t. y. nebeatitinka šio Įstatymo 38¹ straipsnio 1 dalyje nustatytų kriterijų) arba atsisako teisės mokėti fiksuotą pelno mokesį, tai pradedant mokestiniu laikotarpiu, kurį buvo prarasta ši teisė (išskyrus šio Įstatymo 38¹ straipsnio 4 dalyje numatytus atvejus) arba kurį buvo atsisakyta šios teisės, turto, naudojamo tarptautiniam vežimui jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusiai veiklai, nusidėvėjimas ar amortizacija skaičiuojami nuo turto įsigijimo kainos, sumažintos nusidėvėjimo ar amortizacijos suma, kuri būtų apskaičiuota, jeigu laivybos vienetas visą laiką būtų taikęs bendras pelno mokesčio apskaičiavimo nuostatas. Tokiu atveju šio turto nusidėvėjimas ar amortizacija skaičiuojami pagal normatyvus, ne mažesnius, negu nustatyta šio Įstatymo 1 priedėlyje, įskaitant mokestinį (mokestinius) laikotarpį (laikotarpius), kurį (kuriais) tas turtas jau buvo naudotas šiame laivybos vienete.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Laivybos vieneto pajamoms iš tarptautinio vežimo jūrų laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais** ir su tuo tiesiogiai susijusios veiklos taikant fiksuotą pelno mokestį, šioje veikloje naudojamo turto nusidėvėjimas ar amortizacija, kaip ir kitos su šia veikla susijusios sąnaudos, pagal PMĮ 31 str. 1 d. 18 punktą neleidžiamiems atskaitymams priskiriami nuo mokestinio laikotarpio, kurį pradėtas taikyti fiksuotas pelno mokestis, pradžios. Jeigu laivybos vienetas prarado teisę taikyti fiksuotą pelno mokestį arba pats šios teisės atsisakė, tai nuo mokestinio laikotarpio, kurį jis prarado teisę, pradžios leidžiamiems atskaitymams, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, gali būti priskirta ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos suma, apskaičiuota nuo to turto įsigijimo kainos, sumažintos nusidėvėjimo ar amortizacijos suma, kuri būtų apskaičiuota, jeigu laivybos vienetas visą laiką būtų taikęs bendras pelno mokesčio apskaičiavimo nuostatas. Ilgalaikio turto nusidėvėjimas arba amortizacija turi būti apskaičiuoti pagal normatyvus, ne mažesnius, negu nustatyta šio įstatymo I priedėlyje, įskaitant laikotarpį, kurį šis turtas buvo naudotas šiame laivybos vienete.

2. Ilgalaikio turto nusidėvėjimo arba amortizacijos sumos leidžiamiems atskaitymams gali būti priskiriamos pradedant mokestiniu laikotarpiu, kurį laivybos vienetas praranda arba pats atsisako teisės taikyti fiksuotą pelno mokestį.

Pavyzdys

Bendrovė ~~2008~~ **2018** m. kovo 4 d. įsigijo už 15 000 000 EUR ~~€~~ jūrų laivą ir tą patį mėnesį pradėjo jį naudoti. Bendrovė, vadovaudamasi PMĮ 1 priedėliu nustatė, kad šio laivo nusidėvėjimas bus skaičiuojamas tiesiniu metodu taikant 8 metų nusidėvėjimo normatyvą (t. y. maksimalų Įstatymo 1 priedėlio ilgalaikio turto grupei „Geležinkelio riedmenys (šilumvežiai, vagonai, cisternos), laivai“ nusidėvėjimo normatyvą), likvidacinė kaina – 100 000 EUR ~~€~~.

~~2008~~ **2018** – ~~2010~~ **2020** m. bendrovės apskaičiuotos laivo nusidėvėjimo sumos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams:

$$\del{2008} \mathbf{2018} \text{ m.} - [(15\,000\,000 - 100\,000) : 8 : 12] \times 9 = 1\,396\,875 \text{ (EUR}\del{\text{€}}\text{)}$$

$$\del{2009} \mathbf{2019} \text{ m.} - (15\,000\,000 - 100\,000) : 8 = 1\,862\,500 \text{ (EUR}\del{\text{€}}\text{)}$$

$$\del{2010} \mathbf{2020} \text{ m.} - (15\,000\,000 - 100\,000) : 8 = 1\,862\,500 \text{ (EUR}\del{\text{€}}\text{)}$$

Nuo ~~2011~~**2021**-03-04 bendrovės pasirinkimu pajamos iš tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos apmokestinamos fiksuotu pelno mokesčiu, todėl, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, nuo ~~2011~~ **2021** m. mokestinio laikotarpio pradžios šio laivo nusidėvėjimo suma priskiriama neleidžiamiems atskaitymams:

$$\del{2011} \mathbf{2021} \text{ m.} - (15\,000\,000 - 100\,000) : 8 = 1\,862\,500 \text{ (EUR}\del{\text{€}}\text{)}.$$

$$\del{2012} \mathbf{2022} \text{ m.} - (15\,000\,000 - 100\,000) : 8 = 1\,862\,500 \text{ (EUR}\del{\text{€}}\text{)}.$$

$$\del{2013} \mathbf{2023} \text{ m.} - (15\,000\,000 - 100\,000) : 8 = 1\,862\,500 \text{ (EUR}\del{\text{€}}\text{)}.$$

~~2014~~ **2024** m. gegužės 10 d. laivybos bendrovė prarado teisę taikyti fiksuotą pelno mokestį, todėl, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, nuo ~~2014~~ **2024** m. mokestinio laikotarpio pradžios šio laivo nusidėvėjimo sumos vėl gali būti priskirtos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams:

$$\del{2014} \mathbf{2024} \text{ m.} - (15\,000\,000 - 100\,000) : 8 = 1\,862\,500 \text{ (EUR)}.$$

~~2015 m. - 4 344 300 - (15 000 000 : 3,45280) - 28 962 - (100 000 : 3,45280) : 8 = 5 394 17 (Eur)-~~

~~2016 m. - [4 344 300 - (15 000 000 : 3,45280) - 28 962 - (100 000 : 3,45280) : 8 : 12] x 3 = 1 348 54 (Eur)-~~

$$\mathbf{2025 \text{ m.} - (15\,000\,000 - 100\,000) : 8 = 1\,862\,500 \text{ (EUR)}}$$

$$\mathbf{2026 \text{ m.} - [(15\,000\,000 - 100\,000) : 8 : 12] \times 3 = 465\,625 \text{ (EUR)}}$$

4. Jei laivybos vieneto pasirinkimu pagal šio straipsnio nuostatas pajamos iš tarptautinio vežimo jūrų laivais arba tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos apmokestinamos fiksuotu pelno mokesčiu, avansinis fiksuotas pelno mokestis nemokamas.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

1. Laivybos vienetui pasirinkus pajamas iš tarptautinio vežimo laivais **arba tarptautinio vežimo jūrų laivais** ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos apmokestinti fiksuotu pelno mokesčiu, avansinis pelno mokestis nemokamas.

~~Laivybos vieneto, PMĮ nustatyta tvarka 2007 metais prasidėjusį mokestinį laikotarpį pasirinkusio taikyti apmokestinimo fiksuotu pelno mokesčiu būdą, sumokėtas 2007 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio pelno mokesčio avansas grąžinamas (įskaitomas) Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.~~

Laivybos vienetas, pasirinkęs 2017 metais prasidėjusiu mokestiniu laikotarpiu taikyti fiksuoto pelno mokesčio apmokestinimo tvarką, sumokėtas 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio avansinis pelno mokestis grąžinamas (įskaitomas) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

~~(PMĮ 38 2 str. komentaras pakeistas pagal VMI prie FM 2015-05-20 raštą Nr. (32-42-31-1)-RM-11239)).~~

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija nustato eksploatuojamo turto, kuris priskiriamas jūrų transportui, perleidimo pajamų priskyrimo tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos pajamoms tvarką.

(pagal 2017 m. birželio 1 d. įstatymo Nr. XIII-405, taikoma apskaičiuojant 2017 metais prasidėjusio mokestinio laikotarpio ir vėlesnių mokestinių laikotarpių apmokestinamąjį pelną)

Komentaras

Šioje straipsnio dalyje Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija nustato eksploatuojamo turto, kuris priskiriamas jūrų transportui, perleidimo pajamų priskyrimo tarptautinio vežimo jūrų laivais ir su juo tiesiogiai susijusios veiklos pajamoms tvarką.“